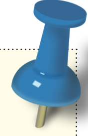
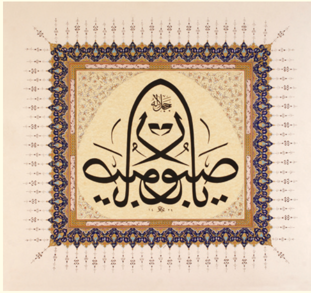

Bunları Bilelim

Osmanlı Türkçesi ile Yazılmış Çeşitli Eserler

Kitaplar

Hat sanatının böylesine itibar bulmasının asıl kaynağı ve sebebi Kur'an-ı Kerim'dir. Kur'an'ın önceleri parşömen daha sonra kağıt üstüne muhtelif hat nevileriyle yazılmış sayısız örneği dünyanın çeşitli müze, kütüphane ve koleksiyonlarında bulunmaktadır. Kur'an-ı Kerim ve cüzleri, enam-ı şerifler, evrad-ı şerifler, delailü'l-hayratlar hat sanatının kitap şeklinde rastlanılan dinî mahiyetteki numunelerindendir. Hadis mecmularının da hüsnühatla yazılmış seçkin örnekleri vardır. Edebî eserler arasında divanlar ve şiir mecmuları dinî olmayan yazma kitapların en geniş kesimini oluşturur.

Levhalar

19. ve 20. yüzyıllarda celi yazılarda revaç bulan levhacılık, hüsnühattın çerçevelenerek çeşitli mekânlardaki duvarlarda yer almasını sağlamış, böylece bir güzelliği hem okuma hem de seyretme imkânı vermiştir. Özellikle sülüs ve talik celileriyle ayet, hadis ve hikmetli sözler usta hattatlara yazdırıldıktan sonra etrafı tezhip ettirilmiş ve bu levhalar çerçevelenip duvarlara asılmıştır.

Hilyeler

İlk örnekleri Hafız Osman tarafından tertip edilen hilyeler, Hz. Peygamber'in (Sallallahu aleyhi ve sellem) fiziki ve ahlaki vasıflarını anlatan levhalardır. Hilyeler tanınmış ve güvenilir hadis rivayetlerinden alınan bilgilere dayanır. İlk örnekleri 1679-1680 yıllarından itibaren görülmeye başlayan hilyelerde en fazla Hz. Ali'den rivayet olan metin yazılagelmiştir.

Kitabeler

Cami, tekke, mektep, medrese, han, çeşme, hamam, sebil, kütüphane gibi herhangi bir abidenin ekseriya dış bazen de iç cephesinde yer alan veya nişan taşı, mezar taşı gibi bir dikilitaş üzerindeki yazılar hakkında bu tabir kullanılır. Çoğunlukla bulunduğu bina veya adına dikildiği şahısla ilgili bilgiler ihtiva eden kitabelerin metinleri devrin şairlerince kaleme alınır, sonra da bir hat üstadına yazdırılır. Manzumenin son bir veya iki mısraında o yılın tarihi düşülür. Bu yazılar mermer üzerine kabartma şeklinde oyularak hazırlanır.

Hattın Çelebisi Hasan Çelebi
(Derleyen: Hikmet Ülker)